

Matti Semi vas

Kirjallinen kysymys lapsen oikeudesta isovanhempiinsa

Eduskunnan puhemiehelle

Lapsen ja isovanhempien välinen suhde on ainutlaatuinen ja korvaamaton. Isovanhemmat toimivat lapsen kasvatuksen tukena ja vanhempien apuna. Lapsi voi parhaimmillaan saada isovanhemmista elämän läpi kannattelevan esikuvan ja aikuisuuden mallin. Isovanhemmat puolestaan voivat saada lapsenlapsen kanssa vietetystä ajasta korvaamatonta iloa ja sisältöä elämään. Lapsen hyvä suhde isovanhempaansa on lapsen etu.

Lapsen välit isovanhempiinsa voivat kuitenkin katketa monesta eri syystä lapsen niin tahtomatta. Esimerkiksi vanhempien erotilanteessa lapsen välit toisen vanhemman vanhempiin saattavat katketa vanhempien ratkaisujen vuoksi. Samoin toisen vanhemman kuoltua lapsen suhde isovanhempiin saatetaan katkaista. Vakavimmissa tapauksessa vanhempi tietoisesti estää lapsen ja tämän isovanhempien tapaamisen.

Hallitus on uudistamassa lastenhuoltolakia. Lapsia koskevan lainsäädännön lähtökohtana on lapsen edun periaate. Sovellettavat säännökset määräytyvät kulloinkin käsiteltävänä oleva tilanteen mukaan.

Lastenhuoltolakia uudistettaessa tulisi nykyistä paremmin ottaa huomioon lapsen tapaamisoikeus isovanhempiinsa. Viime vuosina on tullut esille tarve tapaamisoikeuden vahvistamiseen lapsen ja isovanhempien tai muiden lapselle läheisten ihmisten välille. Nykyään erotilanteessa lapselle voidaan vahvistaa tapaamisoikeus vain omien vanhempien kanssa.

Lastenhuoltolain lähtökohtana tulee jatkossakin olla lapsen etu, ja lapsen tapaamisoikeutta tiettyihin ihmisiin tulee jatkossakin voida rajoittaa lapsen edun sitä vaatiessa. Kuitenkin niissä tilanteissa, jossa lapsen huoltaja mielivaltaisesti ilman päteviä perusteita estää lapselta mahdollisuuden tavata isovanhempiaan, tulisi lain lapsen etua valvovien viranomaisten niin päättäessä taata lapselle tapaamisoikeus isovanhempiinsa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus uudistaa lastenhuoltolakia niin, että se nykyistä paremmin turvaa lapsen oikeuden tavata omia isovanhempiaan?

Kirjallinen kysymys KK 636/2016 vp

Helsingissä 14.12.2016

Matti Semi vas